

STUDIEGROEP STEDENGESCHIEDENIS

SEKRETARIAAT : H. Schmal
Geografisch en Planologisch Instituut V.U.
Hoofdgebouw 7e verdieping
De Boelelaan 1105
1007 MC Amsterdam

Amsterdam, 1 december 1978

L.S.,

Hierbij nodigen wij u uit voor een bijeenkomst van de studiegroep stedengeschiedenis. Deze bijeenkomst zal plaatsvinden op woensdag 19 december, de aanvang is 16.30uur en de plaats van samenkomst is zaal 8A-39 in het hoofdgebouw van de Vrije Universiteit.

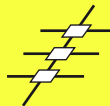
Centraal staat deze middag/avond de stedelijke demografie. Als sprekers zijn uitgenodigd de heren H. Tjalsma en dr. D.E.H. de Boer, beide van de Universiteit van Leiden.

De heer Tjalsma heeft zich tijdens een kandidatenwerkkollege bezig gehouden met een vergelijkend onderzoek tussen Leiden, Amsterdam, Haarlem, Leeuwarden, Tilburg, 's-Hertogenbosch en Enschede, gedurende twee 10-jarige perioden, t.w. 1860-1870 en 1900-1910. Op basis van m.n. gemeentelijke jaarrekeningen, aanvullend met o.m. beroepstellingen en landelijke statistische publicaties, werden cijfers verzameld op het gebied van de demografie, beroepsstructuur, gezondheidszorg, criminaliteit en het onderwijs. Gezocht werd naar indicatoren m.b.t. sociale problemen in een bepaalde stad. Als "variabelen" die wellicht van invloed zouden kunnen zijn op de sociale structuur werden bekeken : de demografische ontwikkeling, de ontwikkeling in de beroepsstructuur en de reacties van de gemeentebesturen op de sociale problemen. De heer Tjalsma zal bij zijn inleiding de nadruk leggen op de methodiek van kwalitatief sociaal-historisch onderzoek van steden in de tweede helft van de 19de eeuw.

De heer De Boer is in zijn recente proefschrift (Graaf en Grafiek) o.m. ingegaan op de middeleeuwse demografie van Leiden, en op de vraag hoe het gat in het demografisch bronnenmateriaal in Leiden, zoals dat tussen 1350 en 1514 aanwezig is, kan worden gedicht. Bij zijn inleiding zal de heer De Boer de nadruk leggen op enkele resultaten die zijn geboekt om dit gat te dichten, alsmede op de problemen en mogelijkheden van het bronnenmateriaal dat uit voornoemde periode voorhanden is. De hoofdthema's bij deze inleiding zijn :

- de absolute bevolkingsomvang
- de invloed daarop van epidemiën
- de mogelijkheden om de sociale structuur der bevolking te bestuderen

Tijdens de bijeenkomst zullen enkele mededelingen worden gedaan over de mogelijkheden die er zijn om een (internationaal) seminar te organiseren onder de (eventuele) titel "funktionele specialisatie en urbanisatie".

Voorts kan worden medegedeeld dat inmiddels gereed is gekomen het boekwerk "Sociaal historische studies over Leiden in de 18de eeuw" (van de hand van de heren Davids, Diederiks, Noordam en Tjalsma; het boek beslaat 218 blz. en bevat 7 illustraties en 114 tabellen en grafieken). Tijdens de bijeenkomst zal dit boekwerk verkrijgbaar zijn tegen de prijs van 16.- gulden. Ook is het te bestellen door overmaking van f119,75 (incl. verzendkosten) op girorekening 720585 t.n.v. H. Diederiks, Herengracht 32, Amsterdam, onder vermelding van L18. Overigens verschijnt het boek als deel 8 in de serie Apparaat van de geschiedenis van Holland (een uitgave van de Historische Vereniging Holland).

Samengevat luidt het programma van de bijeenkomst op 19 december :

- 16.30uur - opening
- mededelingen
- inleiding door de heer Tjalsma
- diskussie
- + 18.15uur - pauze (mogelijkheid tot maaltijd in het V.U.-restaurant)
- + 19.00uur - inleiding door de heer De Boer
- koffiepauze
- diskussie
- rondvraag
- + 21.15uur - sluiting

Namens het bestuur van de studiegroep,
met vriendelijke groet,

H. Schmal